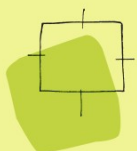
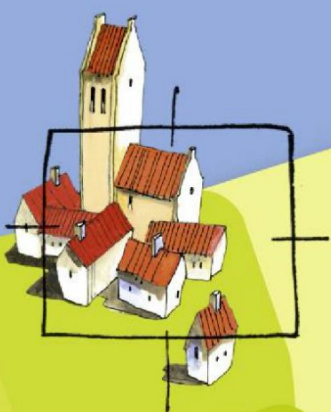

Natuurtoets Frankrijklaan, Stadskanaal

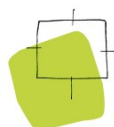
BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Natuurtoets Frankrijklaan, Stadskanaal

Inhoud
Rapport en bijlage

18 december 2024
Projectnummer P002727

Ruimte voor de leefomgeving

BügelHajema, Adviseurs voor leefomgeving en omgevingsrecht BNSP

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Plangebied en voornemen	4
2	Soortenbescherming	7
2.1	Wet- en regelgeving	7
2.1.1	Algemene zorgplicht	7
2.1.2	Flora- en fauna-activiteiten	7
2.2	Inventarisatie	8
2.2.1	Vaatplanten	8
2.2.2	Vogels	8
2.2.3	Vleermuizen	10
2.2.4	Grondgebonden zoogdieren	11
2.2.5	Amfibieën	12
2.2.6	Dagvlinders	12
2.2.7	Overige beschermde soortgroepen	12
2.2.8	Overige soortgroepen van Rode lijsten	12
2.3	Toetsing	13
2.3.1	Vaatplanten	13
2.3.2	Vogels	13
2.3.3	Vleermuizen	14
2.3.4	Grondgebonden zoogdieren	14
2.3.5	Amfibieën	15
2.3.6	Dagvlinders	15
2.3.7	Overige beschermde soortgroepen	15
2.3.8	Overige rode lijstsoorten	15
3	Gebiedsbescherming	16
3.1	Wet- en regelgeving	16
3.1.1	Natura 2000-gebieden	16
3.1.2	Natuurnetwerk Nederland	17
3.2	Inventarisatie	17
3.3	Toetsing	18
3.3.1	Natura 2000-gebieden	18
3.3.2	Natuurnetwerk Nederland	18
3.3.3	Weide-en akkervogelleefgebied en natuur buiten het NNN	18
4	Beschermde houtopstanden	19
4.1	Wet- en regelgeving	19
4.2	Inventarisatie en toetsing	19

5	Conclusie	20
5.1	Soortenbescherming	20
	5.1.1 Zorgplichtmaatregelen	21
5.2	Gebiedsbescherming	21
5.3	Houtopstanden	21

1 Inleiding

De initiatiefnemer is van plan op het terrein van een voormalige schoollocatie op de hoek van de Frankrijklaan en de Europalaan woningen te bouwen.

Om het plan aan de natuurwet- en regelgeving te toetsen is de voorliggende natuurtoets uitgevoerd. Het doel van deze natuurtoets is om na te gaan of het plan vanuit ecologisch oogpunt uitvoerbaar is. Uit de natuurtoets kan blijken dat aanvullend onderzoek in het kader van de Omgevingswet (Ow) of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is.

Veldbezoek

Het plangebied is ten behoeve van de natuurtoets op 27 november 2024 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: lichte regen, circa 5 °C en er stond nagenoeg geen wind (0-1 bft).

1.1 Plangebied en voornemen

Het plangebied ligt in de bebouwde kom van Stadskanaal (zie figuur 1 en foto's 1 t/m 8). Aan de westzijde wordt het plangebied begrensd door de Frankrijklaan, aan de zuidzijde door de Europalaan en aan de oostzijde door de Atlantislaan. Aan de westzijde wordt het plangebied begrenst door een houtwal met daarachter een watergang.

Het plangebied omvat een braakliggend terrein en wordt gebruikt als opslag voor diverse materialen zoals grote haspels met kabels en flexibele buizen. Op het moment van het veldbezoek zijn er enkele bulten zand aanwezig op het terrein, en er is een bult met takken, stronken en aarde aanwezig. Het hele plangebied wordt aan alle vier kanten omringd door houtwallen en bosschages. Permanent oppervlaktewater is niet aanwezig in het plangebied.

Op het terrein wordt een nieuwe woonwijk gerealiseerd met 36 woningen, tuinen, openbaar groen en centraal in de het plangebied een vijverpartij (figuur 2). Daarvoor wordt vegetatie verwijderd en grond vergraven. Voor zover bekend blijven de omringende houtsingels met bomen en bosschages hierbij in stand. Ten behoeve van inritten kunnen wel bomen gekapt worden.

Figuur 1. Plangebied, rood omlijnd (bron: omgevingswet.overheid.nl)

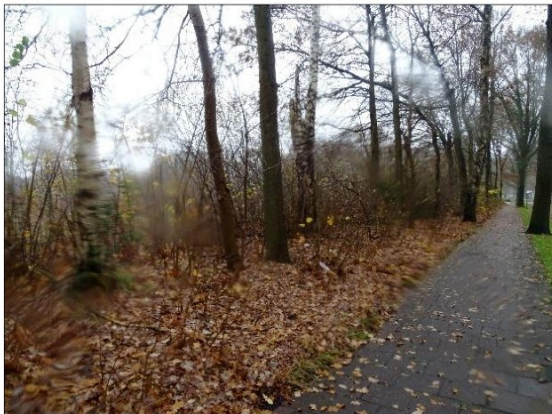
ONTWIKKELING HOEKLOCATIE FRANKRIJKLAAN - EUROPALAAN 23 OKTOBER 2023 / SCHAAAL 1:500 / A1-FORMAAT

Figuur 2. Ontwikkeling Hoeklocatie Franrijklaan-Europalaan Stadskanaal (bron: Frans Beune Landschap en Stedenbouw)

Foto's 1 t/m 4. Impressie van het deel van het plangebied met ruig grasland en jonge bomen op 27 november 2024. Bovenste rij: opslag van materialen op het westelijke deel van het plangebied. Onderste rij met ruig grasland en jonge bomen in het centrale en oostelijke deel.

Foto's 5 t/m 8. Impressie van de houtsingels rondom het plangebied. Foto 5: Toegangshek langs de Frankrijklaan.

2 Soortenbescherming

2.1 Wet- en regelgeving

2.1.1 Algemene zorgplicht

Voor de gehele fysieke leefomgeving geldt een algemene zorgplicht (artikelen 1.6, 1.7 en 1.7a Omgevingswet). Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving als gevolg van activiteiten redelijkerwijs zoveel mogelijk worden voorkomen of beperkt. In geval van aanzienlijke nadelige gevolgen kunnen activiteiten op grond van deze zorgplicht ook worden verboden (artikel 1.7a Omgevingswet).

2.1.2 Flora- en fauna-activiteiten

Sommige activiteiten kunnen negatieve effecten hebben op beschermde dieren en planten. In dat geval wordt gesproken van flora- en fauna-activiteiten. De Omgevingswet (Ow) geeft in hoofdstuk 4 algemene regels over activiteiten in de fysieke leefomgeving, waaronder flora- en fauna-activiteiten¹. In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) zijn de flora- en fauna-activiteiten verder uitgewerkt².

Specifieke zorgplicht

Er geldt een specifieke zorgplicht voor flora- en fauna-activiteiten (artikel 11.27 Bal). Deze zorgplicht houdt in dat degene die een flora- en fauna-activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben, maatregelen moet nemen om die gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken of achterwege te laten. Deze plicht houdt in ieder geval in dat onderzoek moet worden verricht naar de aanwezigheid van de soorten en naar voor deze soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats in het plangebied of in de nabijheid van het plangebied, zoals genoemd in artikel 11.27, lid 2a Bal. Hieronder vallen alle soorten van de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn en soorten genoemd in bijlage IX van het Bal of in de Nederlandse Rode lijsten (artikel 2.19, lid 5, sub a, sub 3 Ow). Op de Rode lijsten staan soorten die uit Nederland zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen, ingedeeld in verschillende categorieën voor mate van bedreiging (van gevoelig tot verdwenen uit Nederland).

Vergunningplicht

Voor het uitvoeren van een flora- en fauna-activiteit is in beginsel een omgevingsvergunning ingevolge de Omgevingswet (artikel 5.1, lid 2, sub g) en het Bal (zie hierna) nodig. De vergunningplicht geldt voor negatieve effecten op:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn (paragraaf 11.2.2, artikelen 11.37-11.45 Bal);
- dier- en plantensoorten die zijn beschermd op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (paragraaf 11.2.3, artikelen 11.46-11.53 Bal);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage IX van het Bal (paragraaf 11.2.4, artikelen 11.54-11.59 Bal).

¹ Voor het begrip flora- en fauna-activiteit zie bijlage bij Ow artikel 1.1.

² Artikelen 11.27 en 11.28 en de paragrafen 11.2.2 tot en met 11.2.5 Bal.

Vergunningvrije gevallen

In het Bal zijn daarnaast vergunningvrije gevallen aangewezen waarvoor, zoals de naam al zegt, geen vergunning nodig is. Het gaat hierbij om flora- en fauna-activiteiten die zijn aangewezen in een programma, een omgevingsverordening, een ministeriële regeling of een gedragscode. Aan het aanwijzen van vergunningvrije gevallen zijn wel eisen verbonden die verschillen per beschermingstype. Voor Vogelrichtlijnsoorten staan deze omschreven in artikelen 11.41-11.45 Bal, voor Habitatrichtlijnsoorten in artikelen 11.49-11.53 Bal en voor andere soorten in artikelen 11.55-11.59 Bal.

2.2 Inventarisatie

Uit het raadplegen van gegevens van de laatste vijf jaar in de Nationale Databank Flora en Fauna³ (NDFF) op 27 november 2024 blijkt dat in de directe omgeving (binnen 3 km) van het plangebied diverse beschermde diersoorten bekend zijn. In dit geval gaat het specifiek om vogels waarvan het nest als essentieel kan worden beschouwd, vleermuizen, grondgebonden zoogdieren, amfibieën en dagvlinders. Ook zijn verschillende rode lijstsoorten bekend in de omgeving van het plangebied. Hierna worden per soortgroep alle relevante soorten besproken.

2.2.1 Vaatplanten

Het grasland in het plangebied is relatief hoog, ruig en soortenrijk. Er zijn tijdens het veldbezoek een aantal verschillende grassoorten en plantensoorten aangetroffen, zoals Jakobskruid, teunisbloem, ridderzuring, ruw beemdgras, vetkruid en smalle weegbree. Daarnaast is veel opslag van jonge bomen aangetroffen, zoals berken en wilgen. De aangetroffen soorten in het grasland duiden op voedselrijke omstandigheden. In de omringende houtsingels zijn meidoorn, els, kardinaalsmuts, hazelaar, hulst, berken, sleedoorn, Noorse esdoorn, Amerikaanse en inlandse eik aangetroffen.

Beschermde planten zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen en zijn ook niet uit de omgeving bekend (NDFF). Gezien de terreingesteldheid en afwezigheid van waarnemingen kunnen beschermde plantensoorten worden uitgesloten.

In de omgeving zijn 21 plantensoorten van de Rode lijst waargenomen, waaronder ook een aantal soorten van graslanden en akkers, namelijk blauwe knoop, akkerleeuwenbek, brede – en gevlekte orchis, korenbloem en kleine ratelaar. Hoewel onwaarschijnlijk, gezien de huidige voedselrijkdom, kunnen één of meerdere van deze soorten wel in de ruige graslandvegetatie van het plangebied aanwezig zijn. In de houtwallen zijn geen rode lijstsoorten aanwezig.

2.2.2 Vogels

Nesten

Er is een aantal vogelsoorten bekend uit de directe omgeving van het plangebied waarvan het nest als essentieel kan worden beschouwd (nesten worden ook gebruikt als vaste rustplaats of de nesten worden ieder jaar gebruikt) zoals huismus, gierzwaluw, oeverzwaluw, roek, ransuil en sperwer (NDFF).

³ De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd.

Er bevindt zich geen bebouwing binnen het plangebied, waardoor voor gebouwbewonende soorten zoals huismus en gierzwaluw geen geschikte nestgelegenheid aanwezig is. Oeverzwaluw kan mogelijk gaan nestelen in de aanwezige bulten zand. In de bomen grenzend aan het noordelijke deel is een nest van een kraaiachtige aangetroffen, die mogelijk in gebruik is als nest van een ransuil.

Door het dichte bladerdek kon de aan- of afwezigheid van nog meer nesten niet worden vastgesteld. In de bomen en struiken rondom het plangebied kunnen algemene soorten broeden, zoals zwarte kraai, ekster, merel, winterkoning en houtduif. In de houtwallen rondom het plangebied werden tijdens het veldbezoek eksters en zwarte kraaien waargenomen. Ook is een houtsnip waargenomen. In een boom in de oostelijke houtwal is een boom aangetroffen met een spechtengat, zie figuur 3.

Uit de omgeving zijn een aantal soorten van de Rode lijst bekend, waaronder een aantal soorten met de status bedreigd en ernstig bedreigd (pijlstaart, tapuit, watersnip en kemphaan). Het plangebied is niet geschikt als broedbiotoop voor deze soorten. Nesten van overige te verwachten algemene en rode lijstsoorten zijn alleen tijdens de broedperiode beschermd.

Foto's 11 en 12: nest in boom in de noordelijke bomenrij en nestholte in boom oostelijk van het plangebied

Figuur 3. locaties nest kraaiachtige (groen) en spechtengat (paars)

Foerageergebied

In het plangebied kunnen diverse vogelsoorten, zoals de eerdergenoemde ransuil, foerageren. Door de beperkte grootte en de ligging in de bebouwde kom is het plangebied echter maar marginaal geschikt als foerageergebied van vogels met waarvan het nest als essentieel kan worden beschouwd.

2.2.3 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Uit de omgeving van het plangebied is de vleermuissoort gewone dwergvleermuis bekend (NDFF). Vanwege de afwezigheid van bebouwing in het plangebied kan de aanwezigheid van verblijfplaatsen van deze gebouwde wonende vleermuizen, zoals gewone dwergvleermuis, in het plangebied worden uitgesloten. Er is één boom in de oostelijke houtsingel een holte (spechtengat) aangetroffen waarin vleermuizen kunnen verblijven. Mogelijk zijn er nog meer bomen met holtes/spleten en scheuren aanwezig. Vanwege het nog aanwezige bladerdak en de grote hoeveelheid aan bomen kon afwezigheid van bomen met holtes tijdens het inventariserend onderzoek niet geheel worden uitgesloten.

Foerageergebied

De bosschages en bomen langs de wegen kunnen onderdeel vormen van het foerageergebied van verschillende soorten vleermuizen. Boven het ruige grasveld kunnen ook vleermuizen foerageren.

Vliegroute

Vleermuizen kunnen de opgaande beplanting langs de Europalaan zuidoostelijk van het plangebied gebruiken als vliegroute. De aanwezigheid van (essentiële) vliegroutes nabij het plangebied kan hierdoor niet op voorhand worden uitgesloten.

2.2.4 Grondgebonden zoogdieren

Vergunningvrije gevallen

Het plangebied vormt geschikt leefgebied voor een aantal grondgebonden zoogdiersoorten, zoals de uit de omgeving bekende soorten egel, veldmuis en bosmuis (NDFF). Deze soorten zijn in bijlage 5 van de Omgevingsverordening Groningen aangewezen als vergunningvrije gevallen bij flora- en fauna-activiteiten.

Niet-vergunningvrije gevallen

In de directe omgeving van het plangebied is de aanwezigheid van niet-vergunningvrije gevallen als haas, bunzing, grote bosmuis, hermelijn en steenmarter bekend (NDFF). Het plangebied vormt geschikt foerageergebied voor steenmarter en kleine marterachtigen. Geschikte verblijfplaatsen voor hermelijn en bunzing, zoals takkenrillen, zijn ook aangetroffen op een aantal plekken in de houtsingels aan de rand van het plangebied. Verblijfplaatsen van bunzing en hermelijn in het plangebied kunnen hierdoor niet worden uitgesloten. Voor steenmarter ontbreken geschikte verblijfplaatsen, zoals houtstapels of stapels met stenen.

Foto 13. Takkenrillen en houtstapels in het plangebied.

Tijdens het veldbezoek zijn geen mogelijke eekhoornnesten waargenomen in bomen. Hierdoor is de aanwezigheid van eekhoornnesten in het plangebied uitgesloten.

Het ruige grasland met de jonge bomen en de omringde houtwallen vormt geschikt leefgebied voor grote bosmuis, waarvan waarnemingen bekend zijn uit de Vogelwijk, circa 1 km zuidoostelijk van het plangebied. De aanwezigheid van grote bosmuis en verblijfplaatsen van grote bosmuis in het plangebied kan daardoor niet uitgesloten worden.

Het plangebied is niet geschikt als leefgebied voor haas vanwege de beperkte omvang van het gebied en doordat het ingeklemd is tussen wegen in de bebouwde kom. Hazen zijn ook niet waargenomen in het plangebied; er is slechts één waarneming bekend van haas uit 2021 circa 1 kilometer oostelijk van het plangebied. Aanwezigheid van haas kan uitgesloten worden.

2.2.5 Amfibieën

Vergunningvrije gevallen

Door de aanwezigheid van permanent oppervlaktewater in de nabijheid van het plangebied vormt het projectgebied geschikt landbiotoop voor algemene amfibieënsoorten, zoals gewone pad, bruine kikker en kleine watersalamander (NDFF). Deze soorten zijn in bijlage 5 van de Omgevingsverordening Groningen aangewezen als vergunningvrije gevallen bij flora- en fauna-activiteiten.

Niet-vergunningvrije gevallen

Uit de omgeving van het plangebied zijn geen-vergunningvrije amfibieën bekend (NDFF). Het plangebied biedt niet-vergunningvrije amfibieënsoorten ook geen geschikt leefgebied. De aanwezigheid van deze amfibieënsoorten in het plangebied kan hierdoor worden uitgesloten.

2.2.6 Dagvlinders

Uit de omgeving zijn de beschermde dagvlindersoorten grote vos en grote weerschijnvlinder bekend (NDFF). Grote vos is een vlindersoort die veel zwervend wordt aangetroffen. Deze vlindersoort heeft als waardplant vooral iep, maar ook zoete kers, populier en wilgensoorten. In het bosschages rondom het plangebied staan verschillende wilgen en andere loofboomsoorten, waardoor de aanwezigheid van (waardplanten van) grote vos niet kan worden uitgesloten. Grote weerschijnvlinder is gebonden aan vochtige bossen of wilgenbroekbossen en heeft wilg als waardplant. Geschikt habitat voor deze soort is niet aanwezig in het plangebied. De laatste waarneming van de grote weerschijnvlinder is daarnaast van één exemplaar in 2021 op circa 2 km zuidoostelijk van het plangebied. De aanwezigheid van grote weerschijnvlinder kan worden uitgesloten.

Daarnaast is het oranje zandoogje, een soort van de Rode lijst dagvlinders, in de directe omgeving waargenomen (NDFF). Het oranje zandoogje is vooral aan te treffen bij ruige, kruidenrijke plaatsen in de halfschaduw, vaak in de buurt van struiken, struweel of bos. Het ruige grasland in het grootste deel van het plangebied vormt geschikt habitat voor deze soort.

2.2.7 Overige beschermde soortgroepen

Overige beschermde soorten uit de soortgroepen reptielen, vissen en overige ongewervelden zijn niet uit de directe omgeving bekend (NDFF). Het plangebied biedt beschermde soorten van deze soortgroepen ook geen geschikt leefgebied. Hierdoor kan de aanwezigheid van beschermde vissen, reptielen en overige ongewervelden worden uitgesloten.

2.2.8 Overige soortgroepen van Rode lijsten

Uit de omgeving van het plangebied zijn verschillende soorten van de Rode lijsten mossen, korstmossen, schimmels, weekdieren en bijen bekend (NDFF). Het is niet uitgesloten dat exemplaren van de Rode lijst bijen aanwezig zijn in het plangebied. Met name het ruige grasland biedt geschikt habitat voor grote koekoekshommel (NDFF).

De uit de omgeving bekende mossen betreffen met name vrij zeldzame tot zeer zeldzame soorten die voorkomen in hoogveen of moerassige gebieden en steile kantjes op de zandgronden. Gezien de terreingesteldheid en de biotoopvereisten worden deze soorten niet in het plangebied verwacht.

Er zijn vier verschillende soorten korstmossen van de Rode lijst waargenomen in de omgeving (NDFF). Gezien de groeiplaatsen van deze soorten (met name bomen) kan het op voorhand niet worden uitgesloten dat verschillende soorten kunnen voorkomen op de diverse boomsoorten in de bosschages. Ook zijn 53 soorten schimmels (paddenstoelen) van de Rode lijst bekend uit de omgeving (NDFF). Aangezien zowel het ruige grasland als de bosschages geschikte groeiplekken biedt, kan de aanwezigheid van paddenstoelen van de Rode lijst niet op voorhand worden uitgesloten.

Tot slot is wijngaardslak bekend uit de directe omgeving uit de bossen van het Pagedal, circa 1,5 km ten noordoosten van het plangebied (NDFF). Ondanks de afstand en het ontbreken van waarnemingen is niet uitgesloten dat deze soort ook aanwezig is in het plangebied.

2.3 Toetsing

2.3.1 Vaatplanten

Negatieve effecten op beschermde plantensoorten kunnen worden uitgesloten. Voor de mogelijke aanwezige rode lijstsoorten geldt de specifieke zorgplicht van de Omgevingswet. Voor deze soorten hoeft geen vergunning te worden aangevraagd. Er worden maatregelen genomen om negatieve effecten op deze soorten te voorkomen of te verminderen, zoals het in het gebied houden van grond (zaadbank).

2.3.2 Vogels

In een boom in de noordoostelijke houtsingel is een groot nest waargenomen, dat mogelijk door ransuil gebruikt wordt. Als gevolg van het kappen van deze boom kan dit nest verloren gaan. Ransuil is een soort met een ongunstige staat van instandhouding in de provincie Groningen. Dit nest kan om die reden van essentieel belang zijn voor de lokale populatie. Nader onderzoek is nodig om uit te wijzen of het aangetroffen nest gebruikt wordt door ransuil.

Voor de overige te verwachten algemene soorten, zoals oeverzwaluw, geldt dat het vernietigen of verstoren van in gebruik zijnde nesten bij wet verboden is. Dit kan worden voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. De meeste vogels broeden tussen half maart en half juli, maar ook in de periode half februari tot eind september kunnen broedgevallen voorkomen.

Foerageergebied

Bij uitvoering van het plan wordt het plangebied minder geschikt als foerageergebied voor vogels zoals koolmees, pimpelmees, grote bonte specht, merel en ander algemene vogels van parken en bossen.

Het plangebied is in de huidige situatie maar marginaal geschikt als foerageergebied en daarnaast is in de directe omgeving van het plangebied alternatief foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op vogels door verlies van foerageergebied kan worden uitgesloten.

2.3.3 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Als gevolg van de ontwikkeling van het terrein kunnen jaarrond beschermde verblijfplaatsen van vleermuizen in bomen verloren gaan. Er is in ieder geval één boom met holte waargenomen. Of er nog meer bomen met spleten, scheuren of holtes aanwezig zijn kon tijdens het inventariseerde veldbezoek niet geheel worden uitgesloten. Indien voor de ontwikkelingen bomen worden gekapt in de houtsingels, dient een nadere inspectie van deze bomen uit te wijzen of hier bomen met mogelijke vleermuisverblijfplaatsen aanwezig zijn.

Foerageergebied/vliegroute

Het plangebied zal naar verwachting na uitvoering van het plan niet ongeschikt worden voor vleermuizen. Bovendien is in de directe omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op vleermuizen door verlies van foerageergebied treden niet op. Vleermuizen zullen naar verwachting met name foerageren rondom de houtsingels. Daarom is het noodzakelijk dat verstoring door kunstlicht tijdens en na de werkzaamheden wordt voorkomen, bijvoorbeeld door gebruik te maken van naar beneden gerichte lichtarmaturen die niet op de bomen schijnen. De opgaande beplanting langs de Europalaan zuidoostelijk van het plangebied kan worden gebruikt als vliegroute, maar zal ook na ontwikkeling van het plangebied aanwezig blijven. De aanwezigheid van (essentiële) vliegroutes nabij het plangebied wordt niet aangetast.

2.3.4 Grondgebonden zoogdieren

Een aantal takkenhopen in de houtsingels rondom het plangebied kunnen mogelijk worden gebruikt als rust- en voortplantingsplaats door kleine marterachtigen, zoals hermelijn en bunzing. Het vernietigen of opzettelijk verstoren of beschadigen van deze rust- en voortplantingsplaatsen en het daarbij behorende functionele leefgebied is bij wet verboden. Werkzaamheden in houtsingels, zoals het verwijderen van takkenhopen kunnen ervoor zorgen dat verblijfplaatsen verloren gaan. Indien deze takkenhopen worden verwijderd dient nader onderzoek uit te wijzen of de bovengenoemde soorten aanwezig zijn.

Ook kan grote bosmuis in het plangebied voorkomen. Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen rust- en voortplantingsplaatsen van deze soort worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. Nader onderzoek dient uit te wijzen of grote bosmuis in het plangebied aanwezig is.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen daarnaast enkele verblijfplaatsen van algemene zoogdiersoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene en rode lijstsoorten vallen onder de vergunningvrije gevallen, zoals benoemd in de Omgevingsverordening Groningen. Voor deze soorten hoeft geen vergunning te worden aangevraagd. Wel gelden voor deze soorten de zorgplichten van de Omgevingswet. Er worden maatregelen genomen om negatieve effecten op deze soorten te voorkomen of verminderen.

2.3.5 Amfibieën

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieënsoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen onder de vergunningvrije gevallen, zoals aangewezen in de Omgevingsverordening Groningen. Voor deze soorten hoeft geen vergunning te worden aangevraagd. Wel gelden voor deze soorten de zorgplichten van de Omgevingswet. Er worden maatregelen genomen om negatieve effecten op deze soorten te voorkomen of verminderen.

2.3.6 Dagvlinders

Als er bomen in het bosje worden gekapt die geschikt zijn als waardplant van grote vos kunnen negatieve effecten op deze soort niet op voorhand worden uitgesloten. Deze effecten kunnen wel worden uitgesloten als kapwerkzaamheden buiten het ei, rups en popstadium worden uitgevoerd. Het seizoen loopt van begin april-eind juli.

Als gevolg van de ontwikkelingen kan ook een deel van de habitat van oranje zandoogje worden aangetast. Voor deze soort hoeft geen vergunning te worden aangevraagd. Er worden maatregelen genomen om negatieve effecten op deze soort te voorkomen of verminderen, zoals het maaien en snoeien buiten de kwetsbare rupsenperiode.

2.3.7 Overige beschermde soortgroepen

Op alle overige beschermde soortgroepen kunnen negatieve effecten worden uitgesloten, omdat de aanwezigheid van deze soorten kan worden uitgesloten.

2.3.8 Overige rode lijstsoorten

Met betrekking tot eventueel aanwezige rode lijstsoorten (korstmossen, mossen, schimmels, bijen en weekdieren) worden maatregelen genomen om negatieve effecten op deze soorten te voorkomen of verminderen en aan de specifieke zorgplicht te voldoen. Dit kan bijvoorbeeld door te vergraven grond (met zaden) in het plangebied te houden, het maaien van vegetatie buiten de bloeiperiode en het in het gebied houden van gekapt hout.

3 Gebiedsbescherming

3.1 Wet- en regelgeving

Voor het onderhavige plangebied is de onderstaande wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant.

3.1.1 Natura 2000-gebieden

Sommige activiteiten kunnen gevolgen hebben voor Natura 2000-gebieden of bijzondere nationale natuurgebieden. De Omgevingswet (Ow) geeft in hoofdstuk 4 algemene regels over activiteiten in de fysieke leefomgeving, waaronder Natura 2000-activiteiten⁴ en activiteiten met mogelijke verslechterende of significant verstorende gevolgen voor een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied. In het Besluit activiteiten leefomgeving (afdeling 11.1) zijn deze activiteiten verder uitgewerkt. Relevant is dat het hierbij gaat om activiteiten die afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kunnen hebben. Daarnaast moet ook rekening worden gehouden met externe werking. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

Specifieke zorgplicht

Er geldt een specifieke zorgplicht voor activiteiten die verslechterende of significant verstorende gevolgen voor een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied kunnen hebben (artikel 11.6 Bal). Deze zorgplicht houdt in dat degene die een dergelijke activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben met het oog op de natuurbescherming (paragraaf 11.1.2 Bal), maatregelen moet nemen om die gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken of achterwege te laten. Deze plicht houdt in ieder geval in dat wordt nagegaan of op voorhand op grond van objectieve gegevens verslechterende of significant verstorende gevolgen kunnen worden uitgesloten (artikel 11.6, lid 2 Bal). Daarbij moet ook rekening worden gehouden met externe werking. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

Vergunningplicht

Voor het uitvoeren van een Natura 2000-activiteit is in beginsel een omgevingsvergunning ingevolge de Omgevingswet (artikel 11.6) nodig.

Vergunningvrije gevallen

In het Besluit activiteiten leefomgeving zijn daarnaast vergunningvrije gevallen aangewezen waarvoor, zoals de naam al zegt, geen vergunning nodig is. Het gaat hierbij om Natura 2000-activiteiten die zijn aangewezen in een programma, een omgevingsverordening of een ministeriële regeling (artikelen 11.18 tot en met 11.21 Bal).

⁴ Voor het begrip Natura 2000-activiteit, zie bijlage bij Omgevingswet artikel 1.1.

3.1.2 Natuurnetwerk Nederland

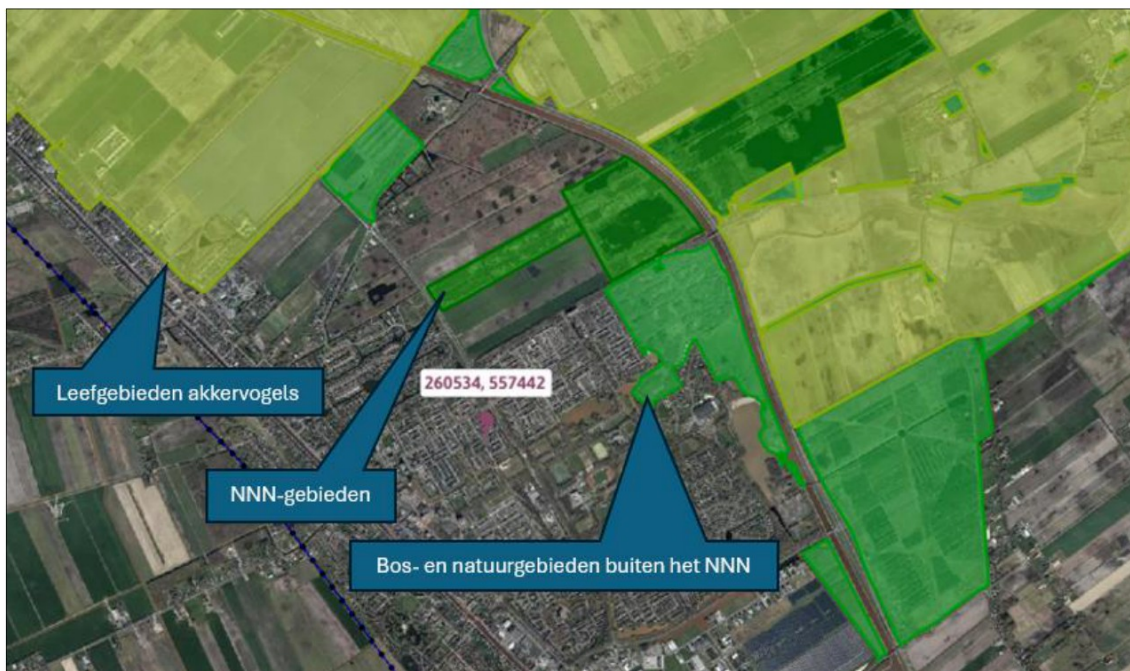
Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland. Dit netwerk moet voldoende robuust zijn voor een duurzame verbetering van de omstandigheden voor de wilde flora en fauna en voor natuurlijke leefgemeenschappen. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is voor de provincie Groningen uitgewerkt in de Omgevingsverordening Groningen (januari 2024). Van belang is dat de provincie geen externe werking kent voor het NNN.

3.1.3 Bos- en natuurgebieden buiten het NNN en akker-/weidevogelleefgebied

Vanuit het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid wordt buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming natuur buiten het NNN en akker- en weidevogelleefgebied. Hiertoe zijn specifieke gebieden aangewezen.

3.2 Inventarisatie

De gronden van het plangebied zijn niet aangewezen als beschermde natuurgebieden. Het plangebied ligt ruwweg 15 km ten westen van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Drouwernerzand'. Op circa 950 meter ten noorden van het plangebied ligt een NNN-gebied (zie figuur 4). Circa 1,0 km oostelijk van het plangebied ligt een gebied dat is aangewezen als 'bos- en natuurgebieden buiten het NNN'. Op circa 1,7 km noordwestelijk ligt een leefgebied akkervogels. Het dichtstbijzijnde leefgebied weidevogels ligt op circa 25 km afstand.

Figuur 4. Ligging van het plangebied (paarse stip) met de NNN-gebieden in donkergroen, en het leefgebied akkervogels in lichtgroen. 'Bos- en natuurgebieden buiten het NNN' is aangegeven in midden-groen. Bron luchtfoto: Regels op de kaart.

3.3 Toetsing

3.3.1 Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt niet direct grenzend aan het Natura 2000-gebied 'Drouwenerzand'. Het wordt ervan gescheiden door bebouwing, agrarisch gebied en wegen. Hierdoor kunnen de meeste negatieve effecten, zoals verstoring door licht of geluid, worden uitgesloten.

Tijdens de aanleg- en gebruiksfase kan sprake zijn van een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Daarom is een AERIUS-berekening⁵ uitgevoerd. Hieruit blijkt dat er geen sprake is van stikstofdepositie boven 0,00 mol N/ha/ja in stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden van soorten binnen Natura 2000-gebieden.

3.3.2 Natuurnetwerk Nederland

De plannen leiden niet tot vermindering van de oppervlakte of de samenhang tussen de gebieden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). De wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN worden niet aangetast. Negatieve effecten op het NNN kunnen hierdoor worden uitgesloten.

3.3.3 Weide-en akkervogelleefgebied en natuur buiten het NNN

De plannen leiden niet tot vermindering van de oppervlakte van leefgebieden voor akker- en/of weidevogels of natuur buiten het NNN. Negatieve effecten op weide- en akkervogelleefgebied en natuur buiten het NNN kunnen hierdoor worden uitgesloten.

⁵ Berekening stikstofdepositie Stadskanaal Frankrijklaan – Europeaan, BügelHajema Adviseurs, d.d. 18 november 2024.

4 Beschermde houtopstanden

4.1 Wet- en regelgeving

De Omgevingswet (artikel 4.3) geeft aan dat bij algemene maatregel van bestuur (lees: het Bal) regels worden gesteld die gevolgen hebben of kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving, waaronder het vellen en beheren van houtopstanden (artikel 4.3, lid 1, sub o Omgevingswet). In het Bal is een regeling opgenomen voor houtopstanden, hout en houtproductie (afdeling 11.3 Bal). Voor het kappen van houtopstanden geldt een algemene meldplicht (artikel 11.126 Bal) en een herplantingsplicht (artikel 11.129 Bal). In artikel 11.111, lid 2 Bal zijn verschillende uitzonderingen voor de meld- en herplantingsplicht opgenomen. Het Bal beschermt dan ook met name bos van minimaal 1.000 m² en bomenrijen van minimaal 21 bomen gelegen buiten de bebouwingscontour houtkap, zoals bedoeld in artikel 5.165b van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). De bebouwingscontour houtkap is vastgelegd in het gemeentelijk omgevingsplan en sluit aan op stedelijk gebied.

4.2 Inventarisatie en toetsing

Het plangebied ligt binnen de bebouwingscontour, hierdoor zijn in het plangebied geen provinciaal beschermde houtopstanden aanwezig. Het indienen van een kapmelding bij de provincie Groningen is niet nodig. Mogelijk geldt specifiek gemeentelijk beleid voor houtkap.

5 Conclusie

Voor dit plan is op 27 november 2024 een veldbezoek uitgevoerd en daarnaast zijn verspreidingsgegevens van beschermde soorten in en om het plangebied uit de NDFF geraadpleegd. Op basis van het veldbezoek en de verspreidingsgegevens kan worden geconcludeerd dat nader onderzoek naar een aantal soortgroepen nodig is. Ook is een AERIUS-berekening nodig om negatieve effecten op Natura 2000-gebieden geheel te kunnen uitsluiten. Het plan heeft geen negatieve effecten op provinciaal beschermde natuurgebieden.

5.1 Soortenbescherming

Uit de toetsing komt naar voren dat negatieve effecten op ransuil, boombewonende vleermuizen, kleine marterachtigen, grote bosmuis, en grote vos als gevolg van de plannen niet op voorhand kunnen worden uitgesloten (zie tabel 1):

- Als de boom met het nest in het noordoosten gekapt gaat worden is nader onderzoek naar ransuil nodig om de aan- of afwezigheid van deze soort vast te stellen.
- Indien er bomen met holtes/spleten of scheuren gekapt gaan worden is voorafgaand nader onderzoek nodig naar boombewonende vleermuizen.
- Als er werkzaamheden plaats vinden in de houtsingels dient nader onderzoek naar kleine marterachtigen aan te tonen of deze aanwezig zijn.
- Negatieve effecten op grote vos kunnen wel worden uitgesloten als kapwerkzaamheden buiten het ei, rups en popstadium worden uitgevoerd. Het seizoen loopt van begin april-eind juli.
- Tot slot is er nader onderzoek nodig naar grote bosmuis om aan te tonen of deze aanwezig is.

Uit de nadere onderzoeken zal blijken of een omgevingsvergunning voor een flora-en fauna-activiteit noodzakelijk is.

Tabel 1. Overzicht vervolgstappen

Soortgroep	Vervolgstappen nodig?
Vaatplanten	Nee, alleen zorgplichtmaatregelen
Nesten	Ja, nader onderzoek ransuil bij kap boom met nest
Vleermuizen	Ja, check op holtes bij kap bomen.
Grondgebonden zoogdieren	Ja, nader onderzoek naar grote bosmuis, kleine marterachtigen en zorgplicht maatregelen
Amfibieën	Ja, zorgplicht maatregelen
Reptielen	Nee
Dagvlinders	Ja, zorgplichtmaatregelen t.b.v. grote vos
Overige soorten	Ja, zorgplichtmaatregelen voor rode lijstsoorten

Voor de overige soorten is geen omgevingsvergunning nodig, mits de werkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels worden uitgevoerd. Negatieve effecten op overige broedende vogels worden bij voorkeur voorkomen door buiten het broedseizoen te werken, dus buiten de periode (half februari) half maart tot half juli (eind september). Het is ook mogelijk voor het broedseizoen te starten met de werkzaamheden en continu door te werken. Dan is het waarschijnlijk dat vogels niet in het plangebied

gaan broeden vanwege de continue verstoring. Is de wens om de werkzaamheden in het broedseizoen te starten, dan is het nodig het plangebied voorafgaand aan de start te laten inventariseren op broedgevallen door een broedvogelkundige.

Opgemerkt wordt dat de mogelijkheid bestaat dat in de aanwezige zandbulten oeverwaluwen (gaan) nestelen. Dit dient ook te worden meegenomen in de inventarisatie door de broedvogelkundige.

Zijn er op dat moment vogels aan het broeden, dan kunnen de werkzaamheden pas starten als de jongen zijn uitgevlogen.

5.1.1 Zorgplichtmaatregelen

Voor andere beschermde soorten of rode lijstsoorten is geen omgevingsvergunning nodig, mits bij uitvoering van de werkzaamheden de zorgplichten van de Omgevingswet in acht wordt genomen. Dit kan door ten minste één week voorafgaand aan grondwerkzaamheden het grasland kort te maaien en bij de werkzaamheden één richting op te werken. Op die manier hebben amfibieën en grondgebonden zoogdiersoorten voldoende tijd zich te verplaatsen naar een locatie buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.

5.2 Gebiedsbescherming

Negatieve effecten ten aanzien van in het kader van beschermde stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden worden uitgesloten. Er is geen sprake van stikstofdepositie boven 0,00 mol N/ha/ja in stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden van soorten binnen Natura 2000-gebieden. Het plan is daarnaast niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

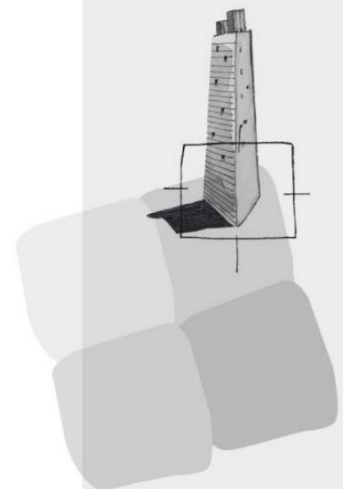
5.3 Houtopstanden

Het plan leidt niet tot aantasting van beschermde houtopstanden. Het indienen van een kapmelding bij de provincie Groningen vanwege beschermde houtopstanden is niet nodig. Mogelijk geldt specifiek gemeentelijk beleid voor houtkap.

Colofon

Projectnummer

P002727

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordering en Milieu BNSP
Vaart NZ 48-50

Assen

T 0592-31 62 06

E info@bugelhajema.nl

W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en
Amersfoort